

TILLIT OCH SAMVERKAN: LÖSNINGARNA SOM HÅLLER VARBERGSTUNNELN PÅ RÄTT SPÅR

Robin Nerborg^A, Daniel Baltrock^B, Madelene Markusson^C

^A Trafikverket, ^B Implenla, ^C WSP

Abstract

Entreprenaden i projekt Varbergstunneln, som inleddes hösten 2018 och beräknas vara klart under 2026, omfattar en järnvägssträcka på cirka 9 km, varav 3 km går i tunnel. Sträckan planeras att tas i drift i mitten av juli 2025. Entreprenaden har genomförts som en Totalentreprenad med samverkan enligt Trafikverkets modell ”nivå hög”.

Projektet har ställts inför både tekniska och affärsmässiga utmaningar kopplade till samverkansentreprenaden. Den här artikeln kommer att lyfta fram fördelarna med god samverkan mellan beställare, entreprenör, underentreprenör och projektör för att hantera problem utan att påverka tidsplanen. Exempel på situationer där samverkan varit avgörande inkluderar:

- Stagborring genom jordlager bestående av sand, silt och lera, ner i hårt berg, vilket ledde till urspolning utanför spont. Arbetet utfördes nära Västkustbanan utan möjlighet att stoppa trafiken.
- Tunneldrivning under flera känsliga riskobjekt förekom samt att det inom vissa partier var liten bergtäckning ovanliggande jordlagren var finkorniga och löst lagrade vilket ledde till sättningar som överskred de fastställda riktvärdena. I samverkan fokuserades på riskobjekten, tvärvetenskapligt tänkande som involverat alla parter ledde till att det var möjligt med att utföra kontinuerlig aktiv design med snabba åtgärdsbeslut.
- Förändringar i projekteringen, sent i processen, innebar att spont behövde ominstalleras. Genom en snabb process från beslut till att underlag fanns på plats kunde spontentreprenören fortsätta sitt arbete utan att tidsplanen påverkades.
- Vid bergschakt och tunnelsprängning har inläckaget varit högre än flöden som angavs i miljödomen. Med utökade kontroller, åtgärder och framför allt en öppen dialog mellan utförare, entreprenör, Trafikverket och tillsynsmyndigheten har produktionen kunnat fortsätta utan avbrott.

Under projektets gång har inblandade parter lärt känna varandra och byggt upp stark tillit och löst problem genom gemensamma diskussioner, med fokus på risker och möjligheter för att hålla tidsplan och budget, utan att kompromissa med miljö- eller arbetsmiljökrav. En framgångsfaktor har varit att alla som är delaktiga är beslutsmässiga, samt att projekteringen har bedrivits i nära samarbete med produktionen.